

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

18-19 ЛЮТОГО 2021 РОКУ

М. ЗАПОРІЖЖЯ

Редколегія:

Боярська Л. М. – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

Утюж І. Г. – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Котлова Ю. В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Сенетий Д. П. – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Мегрелішвілі М. О. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Касаткіна К. А. – викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (18-19 лютого 2021 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. – 180 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

алгоритми, а й приклади з клінічної практики про відносини між пацієнтом та хворим у різних випадках перебігу хвороби.

Висновки:

1. Процес медичної освіти повинен орієнтуватися не тільки на отримання професійних знань і навичок, але і на виховання людяності, особливо в умовах дистанційного навчання.

2. Пріоритет у вихованні студента під час дистанційної освіти належить викладачу.

СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

*Мегрелішвілі М. О., к. філос. н., доцент кафедри суспільних дисциплін,
Запорізький державний медичний університет*

Тривалий карантин, викликаний пандемією Covid-19, вніс свої корективи і у функціонування сфери української освіти, зробивши навчання на певний строк повністю дистанційним. Оскільки пандемія не подолана, то можливість повністю дистанційного навчання може будь-якої миті знову стати дійсністю. Відтак, виникає потреба проаналізувати переваги і недоліки подібної форми навчання, щоб забезпечити більшу його ефективність.

Крім загальних особливостей, що притаманні викладанню більшості дисциплін у закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання, були і специфічні, притаманні викладанню філософії. Розглянемо їх на прикладі проведення лекцій і семінарів.

1. Проведення лекцій через Microsoft Teams. Серед переваг лекцій онлайн можна виділити, передусім, можливість надати більше навчального матеріалу, за один і той самий часовий відрізок у порівнянні з традиційною лекцією. Час звільняється за рахунок того, що лектор не відволікається на можливі зауваження студентам, що виникають протягом півторагодинної лекції, не витрачає час на перевірку присутності студентів. Замість того система фіксує, хто і коли під'єднався до лекції. Лектору достатньо лише завантажити і переглянути файл із присутніми студентами. Крім того, оскільки лекції записуються, то є можливість їх переглянути самому викладачу, щоб потім вдосконалити. Погляд на себе з боку дозволяє проаналізувати зміст і структуру лекції, виявити зайві жести, слова-паразити (на що не звертається увага у процесі читання лекцій). Головний недолік такої форми навчання в тому, що викладач не бачить зворотної реакції, тобто те, що під час традиційної лекції спонукає його пояснити якісь положення більш докладно, якщо по очах видно, що студенти не зовсім розуміють навчальний матеріал. Крім того, не видно, чи взагалі студенти слухають лекцію. Звідси, постає питання, наскільки ефективно засвоюється її зміст. Проте, ті студенти, які зацікавлені в отриманні знань, при онлайн лекціях отримують певні переваги. Вони можуть переглянути їх пізніше, якщо щось не встигли зафіксувати або сумніваються, чи зрозуміли вони правильно.

2. Проведення семінарських занять через Microsoft Teams. Їх реалізація можлива, як у формі безпосереднього онлайн заняття з заздалегідь підготовленими студентам усними відповідями на питання, так і у формі

виконання письмового завдання (наприклад, якщо з технічної причини студент не зміг під'єднатися до семінару, або виникли проблеми з камерою, мікрофоном і т.ін. під час його проведення). Недоліком онлайн семінарів є те, що певна кількість студентів дозволяє собі читати з монітора, а не розповідати. Хоча, зрозуміло, читання з конспекту буває і під час традиційного семінару в аудиторії, проте, меншою мірою. Відома і користь від ведення конспектів, на відміну від зчитування відповіді з монітору. У письмових завданнях з філософії основний акцент ставився на питаннях, які вимагали творчого підходу. І найбільшою проблемою були типові (часто однакові) відповіді, знайдені студентами в Інтернеті, замість демонстрації власної точки зору. Філософія сприяє розвитку вміння аргументувати, доводити свою точку зору, критично мислити, але це не відбувається, коли відповідь на питання читається з монітору комп'ютера, або копіюється з Інтернету під час виконання письмових завдань. Проте, онлайн семінари зі студентами-іноземними громадянами з українською мовою навчання, мають переваги. Для цих студентів, на першому курсі, часто проблематично сприймати українську мову на слух, але вони непогано орієнтуються у тексті або швидко перекладають незрозумілі для них написані слова. Під час заняття, уточнюючи питання викладач має можливість написати у чаті, дати письмове завдання або показати коротке навчальне відео з субтитрами і потім обговорити його зі студентами. Зрозуміло, що все це можна здійснити і під час традиційного семінару, проте, зазвичай, це забирає більше часу.

Ми розглянули лише дві складові навчального процесу – лекції і семінари. Окремого аналізу потребує з'ясування специфіки інших складових – самостійної роботи, консультацій, підсумкового контролю, що можливо зробити у подальшому дослідженні цієї комплексної проблеми.

Підсумовуючи, зазначимо наступне. Дистанційне навчання має свої переваги, і студенти, які орієнтовані на отримання знань, так як і викладачі, які прагнуть вдосконалення, можуть ними скористатися повною мірою. Ця форма навчання якнайкраще підходить для дисциплінованих студентів, які здобувають знання, не потребуючи постійного контролю з боку лектора або викладача, який проводить семінарські заняття. Проте, філософія – це діалог, або, навіть, полілог. І вести його в аудиторії "очі-в-очі" ефективніше, ніж через монітор комп'ютера.

УДК 378.147

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ МЕДИЧНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

*Нечепоренко А. Г., асистент кафедри гістології, цитології та ембріології,
Запорізький державний медичний університет*

Анотація. У статті розглядається актуальність дистанційної освіти у медичних закладах вищої освіти України в умовах пандемії. Акцентовано на особливостях викладання для студентів-медиків, переваги та шляхи розв'язання виявлених проблем.

Ключові слова: дистанційне навчання, медична освіта, актуальність, тестування.